

ERDÉLYI MAGYARÁG

II. évf. 29. sz. ARA 1 LEJ Vasárnap 1933 Január 29

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-16l
este 11-ig. TELEFON: 3-80

Hitler kerüluralomra Németországban

Robbantottak az uccán a jasii vasgárdisták

Károly király az uccai tüntetések ellen beszélt a Ferdinand-lovagok vacsoráján

Titulescu tito zatos
kallódi utja

(Bukarest). Károly király a Ferdinand-lovagrend vacsoráján a pártvezérekkel sokáig elbeszélgetett. Arra kérte őket, hogy elveik fentartása mellett is igyekezzenek megtalálni a közeledést és az együttműködést. Főképpen tartózkodjanak az uccai tüntetésektől, amelyek sokat ártnak az ország hírnevének is. A király ezután a Patriárkával is elbeszélgetett és felhívta a Patriárka figyelmét arra a Georgescu nevű lelkészre,

aki a tüntető vasgárdistáknak izgató beszédet mondott.

Bukarestből jelentik: Titulescu még egyre halogatja külföldi útját. Az Epoca szerint a közeljövőben fontos esemény várható Titulescu úgy akar elutazni, hogy erre még csak ne is hívják haza. Ez az esemény rövidesen várható és Titulescu néhány nappal előtte fog csak elutazni.

Titulescu magyarbarát nyilatkozata áll a politikai élet érdeklődésének homlokterében

A magyar kormánykörök szívesen fogadták Titulescu békejobbát. — Hogyan képzei Titulescu a közép-európai államok szövetséget!

(Budapest). Titulescu külügyminiszter tegnap nyilatkozatot adott Az Est bukaresti tudósítójának és ez a nyilatkozat meleg hangjával és szokatlanul nyílt kijelentéseivel nagy feltűnést kelt Budapest politikai köreiből.

A közép-európai államok, vagyis Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia entente-jára van szükség — mondotta. Az entente a kedvezményes vámok elvén alakulna, azonban az összes nemzetek jogainak tiszteletbentartása mellett és — hangsúlyozta — egyes közép-európai államok különleges érdekeinek számbevételével.

— A Tardieu-terv a jövő — folytatta Titulescu. — A közép-európai államoknak csak kevéssé van választásuk. Vagy egyesülnek, illetve együtt működnek, hogy jóléthez jussanak, vagy pedig elzárkóznak egymástól és küzdenek egymás ellen, ami csak nyomorba döntheti őket.

— Semmiféle egyesülés nem járhat sikerrel, ha valaki ellen irányul, de mindig diadalra vezet, ha valaminek keresztülvitelére kötétték meg. Közép-Európa államainak számolniuk kell azzal, hogy kettős a kötelességük: saját érdekükben kell dolgozniuk és tiszteletben kell tartani a mások érdekeit. Ezen a téren pedig hatalmas munka vár re-

ánk majd.

— Románia baráti jobbot kíván nyújtani Magyarországnak, hogy ezt a nagy európai művet megvalósíthassuk.

A gazdasági érdekek kölcsönös kielégítése a kisebbségekkel szemben alkalmazott igazságos bánásmód, valamint a valódi, közös érdekek felismerése révén megteremtett szellem a mai zürzavaros és ellentétekkel telfűtött napjainkban a legnagyobb dolgok egyikét valósíthatná meg, azt, hogy a határok elvont fogalmakká váljanak. (La spiritalistaion de la frontiere).

(Budapest). A Budapesti Hírlap, akormány félhivatalosa Titulescu nyilatkozatával foglalkozva, bizonyos megállapításokat tesz, amelyek a felvetett kérdés továbbvitelére alkalmasak. A félhivatalos rámutat arra, hogy a magyar-román áruforgalom élénkítésére vonatkozólag éppen magyar részről történt kezdeményezés, amikor a magyar delegátus leutazva Bukarestbe, létrehozta a két ország között a ma is érvényben levő clearing-egyezményt. Jelenleg Magyarországnak négyszer annyi árut hoz be Romániából mint amennyit oda kívísz.

A helyzetet kölcsönös jóindulattal meg lehet javítani. Ami Közép- és Keleteurópa agrárállamainak együttműködését jelenti, szintén nem áll távol Magyarországtól a jószándék. Ezt bizonyítja az, hogy kezdeményező lépést tett erre vonatkozólag és a többi államokkal együtt képviseltette magát a szinajai konferencián. Nem Magyarországon mult, hogy ez a konferencia eredménytelenül végződött.

Még nagyobb érdeklődés kísérné Titulescu nyilatkozatát, ha az általa tett javaslatok konkrétabb formákat ölténének.

Mégis Vidrighin lesz a CFR vezérigazgatója

(Bukarest). Most már bizonyos, hogy még január 31-e, tehát a parlament megnyitása előtt kinevezik a CFR új vezérigazgatóját. Valószínű, hogy minden támadás dacára is Vidrighint fogják kinevezni, akinek szakértelmében illetékesek megbíznak.

Időjárás

Hideg, ködképződésre hajlamos, egyenként száraz idő.

Nagy humorista az élet, szereti a keserű humort. Szin a Zöldfa-ucca, idő: Tegnap délelőtt 10 óra felé. Eppen a Zöldfa-uccán jár egy hölgybizottság, mely az ugynevezett ingyentejakiót vezeti. Üzletről üzletre járnak, hogy szegény kültelki gyermekek részére szükséges tejhez gyűjtsenek önkéntes adományokat. A kereskedők sirnak, hogy így, meg úgy, a mindennapit sem tudják megkeresni és főleg panaszkodnak a Zöldfa-uccára, ahol a forgalom a néhai nagy zajló forgalomhoz képest a zéróra süllyedt. És bizony a hölgyek nagyon sovány eredménnyel jártak az elszegényedett Zöldfa-uccán. Nekünk magunknak sem jut már tejre ma holnap, — sirják a kis boltosok. Ebben a pillanatban — szinte eleven cáfolatként jelenik meg a színen a tejes kocsi 5—6 hatalmas tejes köcsöggel és a bakon ülő tejes, — egy öreg zsidó bácsi, — éppen le akarja állítani a kocsit, mikor a lova egy szembejövő szekérbe ütközik, elcsuszlik s felborítja az egész kocsit köcsögökkel együtt. A még párolgó, finom jó tej patakokban folyik szét az uccán, a Zöldfa-uccát pilanatok alatt tejfolyam önti el. Hatalmas nézőközönség, a ló tejben fürdik, a köcsögök szerte gurulnak. Szegény zsidó, aki a péntek miatt két napra való tejet hozott be, azt sem tudja, hogy mit csináljon, a köcsögöket kapkodja fel, amelyekből ömlik a drága folyadék, vagy a lovát segítse fel. A tejakió hölgyei keserű mosollyal nézik a lejátszódott apró tragédiát és megjegyzik a boltosoknak; maguk mernek panaszkodni, hiszen ez egy tejjel-mézzel folyó ucca...

Ebben a rovatban irtunk tegnap a „szalmazsákpénzek” napfényre hozataláról. Egy olvasónk, — egy 800.000 lejre becsült ingatlan tulajdonosa mintegy igazolásként elpanaszolta, hogy már két hete szaladgál 10.000 lej kölcsön után. Egy bani adossága nincs, berendezett lakása és értékes tehermentes ingatlana van, egy sürgős operációra kellene mulasztthatatlanul ez a pár ezer lej, de nem képes felhajtani. Ajánlatot kapott ugyan a „szalmazsákok”-tól, de olyan szerencsétlen, uzsorajánlatok, hogy nem lenne képes eleget tenni a feltételeknek. Egyik például azt mondta, hogy vegyen dollárt és a dollárt kösse le zálogba. A dollár zugárfolyama tudvalevőleg cca. tíz ponttal magasabb, egy másik ajánlat szerint az ingatlan egy részét kellene eladni visszavásárlási jog fentartásával. Csupa ügyesség után kiáltó ajánlat, de kölcsön, garantált, mérsékelt kamatu kölcsön nem létezik. Az adós mást megoldás hiányában mit csinálhat még, vagy elkotyavetéli a házát, vagy pedig igénybeveszi az uzsorakölcsönt.

Letartóztattak egy köröstarjáni betörőt

(Nagyvárad). Tegnap délelőtt a köröstarjáni csendőrség behozta a nagyváradai ügyészségre Osváth Ferenc köröstarjáni lakost, aki nemrég betörést követett el Csont Juliana lakásán, ahonnan több háztartási cikket vitt el. Ezeket később házkutatás alkalmával a csendőrség meg is találta Osváth Ferenc lakásán. Kihallgatása után Osváth Ferencet az ügyészségen előzetes letartóztatásba helyezték.

Mégsem csökkentik a megyék számát

Tízzenhét közigazgatási kerület lesz és megszüntítik a prefektusok hatáskörét

(Bukarest). A közigazgatási reformtervezet elkészítésére kiküldött bizottság a tervezet végső átdolgozásában eljuttatta azt a gondolatot, hogy a középfokú közigazgatási egységeket, a megyéket 71-ről 17-re csökkentse. A bizottság tanácskozásai során ugyanis arra a belátásra jutott, hogy költségvetési okokból bármennyire kívánatos volna is ez a csökkentés, a jelen körülmények között lehetetlenség ily radikális reformot végrehajtani.

Nagyobb egységek új politikai és gazdasági központjainak létesítése nagy nehézségeket és komoly megrázkodtatásokat jelentene, ami súlyosbítaná a válságot s azonkívül ez a reform az alkotmány módosítását is szükségessé tenné.

A bizottság elhatározta, hogy fentartja a jelenlegi megyéket, de a vármegyei prefektusoknak és az összes vármegyei hatóságoknak hatáskörét rendkívüli módon megszüntíti. Létesítenek emellett 17 nagy közigazgatási kerületet, amelyeknek központjában egyesítik a nagy hatáskörrel rendelkező adminisztratív szerveket.

Hust akart vágni és átmetszette ereit egy nagyváradí hentes Egy fiatal munkás halálos szerencsétlensége

Halálos kimenetelű súlyos szerencsétlenség játszódott le tegnap reggel a Nagypiac téren. Az egyik mészáros-bódében hus felaprózásával volt elfoglalva Szűcs János 29 éves hentes. A fagyott husdarabokat egy hatalmas, borotvaélesre fent késsel darabolta fel. Egy óvatlan pillanatban az éles pengével

valamennyi ereit átmetszette.

Szűcs János combjából patakokban ömlött a vér és a szerencsétlen ember, mielőtt még a mentők a helyszínére érkeztek volna.

szinte pillanatok alatt vérzett el.

A halálos kimenetelű szerencsétlenségről nyomban jelentést tettek az ügyészségen, ahol a vizsgálat bevezetését rendelték el, annak a megállapítására, hogy a megdöbbentő tragédiáért kit terhel a felelősség.

lecsuszott a fagyott husról és nagy lendülettel a hentes combjába vágódott.

A szerencsétlen véletlen folytán a vágás oly irtózatossá vált, hogy

Már Kolozsváron is megfagynak az emberek az uccán a nagy hideg miatt

Elakadt a postai forgalom a nagy havazások miatt

(Kolozsvár). Ma hajnalban az erős fagy hullámai érték Kolozsvárra. A tegnapi 16 fok minimális hőmérséklettel szemben ma már mínusz 22 fokot mértek. Ez a legnagyobb hideg, amit ezen a télen Kolozsvárt feljegyeztek.

A mentők ma reggel első segélyben részesítették Baguta György munkást, majd a sebészeti klinikára utalták. A keze fagyott le. A „farkasordító” hideg az erdő ordasait is kiűzte. A dezmeri csendőrség telefonjelentése szerint tegnap a közeli erdőből farkasok törték Ghetie János tanyájára és két juhot széttéptek.

A duvadak a dorongokkal elősiető emberekre is rátámadtak. A lakosság pánik félelemben él és nem mernek kimozdulni a faluból.

(Bukarest). A posta vezérigazgatóság közli, hogy a Moldovában, Besszarábiában, Bukovinában és Dobrudzsában megrekedt vonatforgalom miatt ezekre a helyekre sem levelet, sem csomagot nem küldenek mindaddig, amíg a vasuti forgalom teljesen helyre nem áll. A postahivatalok naponta elrendezik a postai küldeményeket, de csak akkor adják át a vasutnak, amikor a vasutvonalokon helyreáll a rend. Előre ismert és más

romlandó anyagot tartalmazó csomagokat csak a feladó veszélyére vesz fel a postahivatal.

(Bukarest). Moldovában, Csernovitz, Constanta, Jasi és Kisenev felé az összes vonalak felszabdultak. A vasuti forgalom általában az egész országban helyreállott és már csak néhány mellékvonalon nem közlekednek a vonatok. A hideg különösen a régi királyságban igen nagy. Moldovában 25—28 fok hideget mértek.

Falusi pénzhamisítók hoztak be a váradí ügyészségre

Tegnap délelőtt ismét két vidéki gazdálkodót hoztak be a nagyváradai ügyészségre és pedig: Pop Spiridont és Tichita Joant akik az egyik közeli biharmegyei községben kísérelték meg a hamis 100 és 20 lejesek gyártását. Mindkettőjüket a csendőrség besugár alapján tette ártalmatlanná, mielőtt még megkísérelhették volna a hamisítványok forgalomba hozatalát. A pénzhamisítók gazdálkodókat a vizsgálóbíróság második kabinetjénél hallgatták ki és kihallgatásuk után a vizsgálóbíró mindkettőjüket előzetes letartóztatásba helyezte.

Betiltotta a kolozsvári ügyészség a „Forgószelel” című darab előadását

(Kolozsvár). Boross Elemér darabjának, a Forgószelelnek második előadása után a rendőrség telefonon értesítette a kolozsvári Magyar Színház igazgatóját és titkárát, hogy jelenjenek meg az ügyészségen Colfescu ügyésznél, aki felvilágosítást kíván töltilik a darabra vonatkozólag. Emlékeztetes, hogy amikor Boross Elemér darabja először színre került Budapesten, a budapesti ügyészség némi változtatásokat követelt a színháztól és csak akkor engedélyezte újra az előadását, amikor ezeket a kívánt változtatásokat a szerző végre is hajtotta. Colfescu ügyész is végignézte a Forgószelel kolozsvári előadását és a darabban izgatást látott a jelenlegi társadalmi rend ellen. Azért idézte tehát meg a színház vezetőit, hogy ezt a megjegyzését velük közölje.

Az ügyész rendelkezése a drámát levették a műsorról Kolozsváron, Nagyváradon azonban színrekerül.

Ujabb politikai gyilkosság történt Buzauban

Buzauból jelentik: A városkában, ahol a politikai gyilkosságok napirenden vannak, csütörtökön újabb véres politikai merénylet történt. Tekintettel a most lefolyt községy választásokra, amugy is izgalom uralkodott a városkában. Csütörtökön Camionau a hírhedt liberális kortes s az ottani pártcsoporthoz elnöke az állomáson összehatalálkozott Homoriceanu nemzeti parasztpárti elnökkel és választási listavezető fiával, Camionau előbb valamit odakiáltott a fiúnak, majd felkapott egy vasdarabot és azzal úgy fejbeverte a fiut, hogy azt előntötte a vér és eszméletlenül bukott a földre. — Kórházba szállították és még nem nyerte vissza eszméletét. Az orvosok szerint állapota életveszélyes. A merénylet letartóztatták.

Beszüntette üzemét Ford, rendőrség őrzí a gyárat

Newyorkból jelentik: A világ legnagyobb automobil előállító üzemét, a Ford művek gyárait egész Amerika területén bezárták és százezer alkalmazott maradt munka nélkül.

Az üzem beszüntetésére az auctt onot, hogy a Brenz-művek ahonnan Fordék a gyártáshoz szükséges igen sok anyagot beszerették, bérvita következtében leállította színtén a munkát. A Ford gyárat — tekintettel a munkanélküliekké vált alkalmazottak elkeseredésére — mindenütt rendőrség őrzí.

Atkisérték az ügyészségre Balázs Emilt és társait

Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy a nagyváradí államrendőrség politikai nyomozó osztálya nyomozást indított kommunista tartalmu propaganda iratok terjesztése ügyében. A vizsgálat során előállították a Marzescu-féle rendtörvény alapján Balázs Emilt, Weisz Józsefet, Bleich Józsefet, valamint Suta Máriát. Ezeknek a kihallgatását a rendőrségen befejezték és így tegnap délelőtt valamennyiüket atkisérték az ügyészségre, ahol további sorsuk felett minden valószínűség szerint ma döntenek.

Elgázolta saját szekere

(Szatmár). Szabó Mihályné 30 éves vetési asszony a szerdai hetivásárra Szatmárra jött. Miután a vásárban elvégezte a dolgát, felült szekereére ét hazafelé indult. A városi bérpalota előtt a lovak megbokrosodtak, Szabóné lezuhant a szekérről, amely keresztülgázolt rajta. A kerekék eltörték Szabóné jobb lábát. Ezenkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. A mentők eszméletlen állapotban szállították a kórházba.

Megszűnik Junian pártja, Argetoianu is feloszlatja a pártját

(Ploesti). Egy vasárnapi gyűlésen, hírszerint Argetoianu kijelentette, hogy még egy kísérletet tesz Junian és Goga pártjaival leendő egyesüléshez, ha nem sikerül, úgy feloszlatja pártját. Az Epoca szerint ez a fuzió aligha fog sikerülni. Junian pártjának létjogosultsága megszűnt. A genfi egyez-

mény után a külföldi adósságok törlése, vagy az infláció teljesen lehetetlenné vált és annak hangoztatása már idejét multá. Valószínűnek tartják, hogy Junian pártja hamarosan megszűnik és eltűnik a politika porondjáról.

Amikor a károsult marad a rendőrségen

Letartóztatták Kolozsváron Weisz József váradi kereskedőt, akitől ellopták az autóbuszban pénzeszsomagját

A rendőrség szerint gyanusan sok pengő volt a 170 ezer lej értékű csomagban

(Kolozsvár). Megírtuk, hogy a kolozsvári rendőrségen jelentést tett Weisz József nagyváradí kereskedő, hogy az autóbuszban ellopták nagyobb pénzösszeget tartalmazó csomagját. Az ügyben most érdekes fordulat állott be, amiről a rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki:

Még hétfőn történt, hogy egy Weisz József nevű nagyváradí kereskedő a hatos számú Rapid autóbuszban a pályaudvar felé haladva, egy csomagot felejtett. Mikor visszafordult a kocsí, hiába kérte a sofftórtól,

és a jegyszédőntől, mert a csomag időközben eltűnt. Jelentést tett tehát a rendőrségnek, amely bevezette a nyomozást s a csomagot elrejtve megtalálta az autóbustulajdonos lakásában. A csomag meglepetést keltett, mert 170 ezer lej értékű arany és ezüst érmet tartalmazott. Ezüst százlejesek s pengők voltak benne. A rendőrség a csomagot lefoglalta, de egyuttal a kereskedőt is őrizetbe vette, mert az a gyanu merült fel elene, hogy külföldre akarta kicsempészni.

A reakció kerül uralomra Németországban

Küszöbön Hitler kancellársága. -- Vilmos császárt ünnepelelték Doornban

Berlinből jelentik: Csütörtökön jóimormált politikai körökből származó az a hír terjedt el a német fővárosban, hogy az ugynevezett harzburgi frontoz tartozó pártok között létrejött a megegyezés és ennek eredményeképpen

Németországban szélsőjobbaldali kormány fog alakulni.

A német nemzetiek és a nemzeti szocialisták között napok óta folynak a tárgyalások.

A Deutsche Allgemeine Zeitunk közlése szerint Hugenberg, a német nemzetiek vezére meghajolt a nemzeti szocialisták akciója előtt. Berlinben már csütörtök este kormány listát is kolportáltak, azonban erről még korai beszélni.

Erősen tartotta magát az a híresztelés hogy a szélsőjobbaldali kormány megalakulása esetén a kabinetben von Papen, Stürme tábornok, dr Schacht és Selte foglalnak helyet.

A kancellári méltóságot Hitler átengedi Goeringnek, a birodalmi gyűlés elnökének.

Másik verzió szerint von Papen veszi át a kancellárságot.

Schleicher ezzel szemben ragaszkodik ahoz, hogy a belpolitikai válság kérdésében a pártvezérek tanácsa döntsön.

Más beavatott helyen úgy tudják, hogy a harzburgi front pártjainak megegyezése nem befejezett tény. Főképpen arról beszél-

nek, hogy a kancellári tisztség kérdésében nagy az ellentét Hitler és Hugenberg között. Nemzeti szocialista részről nem tartják valószínűnek, hogy Goering és Frick hajlandók lennének-e együttműködni egy polgári kormánnyal. Ehez járul még az is, hogy a nemzeti szocialisták nagy része Hitler kancellárságát kívánja.

Doornból jelentik: II. Vilmos német excsászár 74-ik születésnapját nagy ünnepséggel ülték meg tegnap Doorn községnek és a szomszédos falvak lakossága küldöttségben kereste fel az excsászárt és kifejezték jókívánságaikat. — Este lampionos szerenádot rendeztek az ünnepelelt tiszteletére. Több ezer üdvözlő távirat és gratuláló levél érkezett Doornba.

Hindenburg elnök telefonon hívta fel II. Vilmost, volt uralkodóját és személyesen fejezte ki jókívánságait. Egyben pompás virág csokrot küldött az excsászárnak.

Az európai uralkodók sem mulasztották el, hogy figyelmességükkel ne keressék fel a 74-ik évét betöltő császárt.

Alfons spanyol exkirálytól gyönyörű virágokrétá érkezett Doornba. Vilma holland királynő személyesen üdvözlölte II. Vilmost.

1933.
1. 29.

ERDELYI
MAGYARSÁG

Rakétát robbantottak fel a vasgárdisták jasi tüntetésén

A horogkeresztesek terrorjára száz kisebbségi alkalmazottat bocsájtottak el a bukaresti venaéglokból

(Bukarest). Az Antiszemita Liga és Vasgárda nem elégszik meg az uccai tüntetésekkel. Hetek óta több fiatalember járja végig a vendéglőket és hangos fellépéssel megfélemlítve a tulajdonosokat, követelik a magyar és zsidó alkalmazottak elbocsájtását. Az elbocsájtott „idegenek” helyét csak a két szervezet munkás-szindikátusának tagjaival lehet betölteni. Sok helyt hatott a megfélemlítés és mintegy százra teszik azoknak a számát, akiket ennek következtében bocsájtottak el. Ahol nem tettek eleget a fel-

szólításnak, ott irasos, horogkeresztes te-nyegetést kaptak, hogy összerombolják a helyiséget. A tulajdonosok a terrorállapot ellen a rendőrség védelmét kérték.

(Jasi). A vasgárdisták tegnap csendes tüntetést rendeztek a Piata Unirein és a Cuzza Voda uccán. A tüntetésen valaki felrobbantott egy rakétát, amelyent tűzijátékokhoz szoktak használni. A robbanás hangja a tömegben nagy pánikot okozott és a közelbenállók szétszaladtak.

„Inkább éhezünk, de nem vesszük fel a redukált fizetéseket.” -- mondották a vasutasok lasiban

Oriási izgalom előzi meg a köztisztviselők kongresszusát, amit két teremben tartanak meg Bukarestben

(Bukarest). Jasiban a vasuti tisztviselők és alkalmazottak nem vették fel a részükre kiutalt lecsökkentett januári fizetéseket. Hangoztatják, hogy az ő munkájuk a legterheesebb foglalkozások közé tartozik. Csikorgó téli hidegben és nyári hőségben, éjjel nappal, gyakran életük kockáztatásával kell kimerítő munkájukat végezniük, nem méltányos tehát, hogy az ők ugyis csekély fizetésükből letörjenek még egy darabot, amikor más tisztviselői kategóriákat megkímélték a csökkentéstől.

Vagy kiadják az egész fizetésüket, min-

den áldozati levonás nélkül, vagy éhezni fognak inkább, de nem nyulnak a leszállított járandóságukhoz.

A jasi incidens elsimitása komoly gondot okoz a vasutak vezérigazgatóságának.

Itt írjuk meg, hogy a köztisztviselők vasárnapra országos tiltakozó gyűlést hívtak össze a fizetéscsökkentés ügyében. Több mint tízezer résztvevőre számítanak és ezért két teremben: a Grivita-uccai Marna s a Bulvárd Elisabetan levő Eforia termeiben tartják meg a gyűléseket.

A legújabb metódus

Nem tetszik az ügyésznek, ha a tanu megváltoztatja a vallomását -- letartóztatja a tanut

A kolozsvári feketeszesz-pör két koronatanuját a tárgyaláson letartóztatták

(Kolozsvár). A feketeszesz-per tanuira rossz napok járnak. A tanuk éppen azzal a metódussal akartak dolgozni, mint a vádlottak és megkísérelték a vizsgálóbíró előtt tett terhelő vallomásuk visszavonását. Azt nem tudhatták, hogy a tanuknak a perrendtartás nem adja meg azt a jogot, hogy visszavonják bírói fórumok előtt tett vallomásukat és az a tanu, aki visszavonja a vizsgálóbírónak eskü alatt tett vallomását, a hamis eskü és hamis tanuzás kettős bűncselekményét követi el. Az első pórujárt tanu a feketeszesz-perben Gidáli Adolf volt, a Farkaszszegvár volt könyvelője. Gidáli a vizsgálóbírónál tett vallomását teljes egészében visszavonta és új tanuvallomást tett. Colfescu ügyész erre csütörtökön reggel letartóztatta a tanut és a védők már csak arról értesül-

hettek, hogy Gidáli az ügyészégi fogház lakója lett.

A csütörtöki tárgyalásra még egy gyanus tanu jelentkezett. Leopold Mór soffőr személyében. A soffőr kijelentette, hogy vallomása, amelyet a vizsgálóbírónál tett, egészen más volt, mint amit jegyzőkönyvbe vettek. Colfescu ügyész indítványára ezt a tanut is letartóztatták. A védők testületileg tiltakoztak az ügyészség elnökénél a szokatlan eljárás ellen.

Dr Zoltán Jenő

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

A fogyvásárhelyi autóbusz felfordult az országuton

Csaknem végzetessé válható autóbusszerencsétlenség történt pénteken a kora reggeli órákban a Nagyvarad—kolozsvári országuton. A Baród—nagyvaradi autóbusz amely tele volt utasokkal, reggel 7 óra tájban ért Fogyvásárhely alá. Az autóbussal a nagy ködre való tekintettel, mérsékelt sebességgel haladt Várad felé.

Utközben az autóbusz vezetője egy autókamiont akart megelőzni, tehíhiba miatt, azonban az autóbusz hátsó kereke beleakadt a kamion hátsó kerekébe, majd egy erős ütődés következtében

az autóbusz felborult. A szerencsés véletlen folytán az autóbusz 15 utasa közül, akik az utolsó pillanatban egymásba kapaszkodtak, az ijedségen kívül egyiknek sem történt semmi baja.

A helyszíni vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a szerencsétlenséget, minden valószínűség szerint, fékhiba idézte elő. Ezt a feltevést egyébként megerősíti az a körülmény, hogy a szerencsétlenséget megelőzően az autóbust meg akarta a soffőr állítani, hogy utasokat vegyen fel. A nehéz autóbust azonban csak pár száz méternyire sikerült a jelzett helytől lefognia a soffőrnek. A szerencsés kimeneteli autóbusz szerencsétlenség ügyében széleskörű vizsgálat indult meg

Felmentő ítélet az „Erdélyi Szikra” ügyében

Nemrégiben részletesen beszámoltunk arról a perről, amelynek középpontjában — mint vádlott — Ullmann Sándor állott. Az ügyészség vádat emelt Ullmann Sándor ellen az állam és társadalmi rend elleni izgatás címén, mert az „Erdélyi Szikra”-ban több szocialis tendenciájú cikket írt és éles kritikával boncolgatta Titulescu, Románia külügyminiszterének politikai tevékenységét. A fő tárgyalás két napon át tartott a nagyvaradi törvényszék Nesselrode-Popa tanácsa előtt. A bíróság ebben a perben tegnap hirdette ki ítéletet, amely szerint a bíróság

Ullmann Sándort felmentette a vád és annak következményei alól, azzal az indokolással, hogy a cikkben foglaltak

nem léptek egy esetben sem túl a jogos kritika határára.

Az érdekes ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

Elítélték Viliga váradai rendőrkormányzó támadóját

Mint ismeretes, két esztendővel ezelőtt a nagyvaradi pályaudvar közelében levő Európa étteremben parázs verekedés zajlott le amelynek szenvedő hőse Viliga komiszar volt, a nagyvaradi államrendőrség politikai nyomozó osztályának tagja. Viliga komiszar Sulán Sándor nagyvaradi lakos támadta meg bicskával. Sulán ellen megindult az eljárás és a nagyvaradi törvényszék harmadik szekciójának Nesselrode-Pop tanácsa tegnap vonta felelősségre hatósági közeg elleni erőszak címén. A perbeszédnek elhangzása után a bíróság három honapi fogházra és 15 ezer lej kártérítésre ítélte Sulánt, aki az ítélet ellen felebbezést nyújtott be.

Apróhirdetések

UJSAGARUSOKAT jó keresettel ugy a Nagyvaradi Friss Ujság, mint az Erdélyi Magyarország részére felveszünk. Jelentkezni a kiadóban.

FŐZŐ mindenest, megbizhatót azonnai felveszek. Schiller, Sas-palota, III. 89

RAGASZTÓKAT felvesz Nagyari Testvérek, Aradi ut 23. 87

MINDENES jó bizonyítvánnyal felvétetik. Markovits, Vámház ucca 39 emelet. 88